

ЗАКОН за защита на потребителите и за правилата за търговия

Обн., ДВ, бр. 30 от 2.04.1999 г., в сила от 3.07.1999 г., изм. и доп., бр. 17 от 21.02.2003 г., доп., бр. 19 от 28.02.2003 г.

кн. 5/99 г., стр. 18; кн. 3/2003 г., стр. 102

т. 8, р. 2, № 106

ЧАСТ ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда:

1. защитата на потребителите;
2. правилата за осъществяване на търговия;
3. взаимоотношенията между държавните органи, сдруженията на потребителите и съсловните организации на търговците.

ЧАСТ ВТОРА

ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Глава първа

ОСНОВНИ ПРАВА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Чл. 2. Целта на този закон е да защити основните права на потребителите:

1. право на защита срещу рискове от придобиване на стоки и услуги, които могат да застрашат живота, здравето или имуществото им;
2. право на защита на техните икономически интереси при придобиването на стоки и услуги;
3. достъп до съдебни и специални извънсъдебни процедури за защита на потребителите;
4. право на сдружаване с цел защита на техните интереси;
5. право на информация.

Глава втора

ПРАВО НА ИНФОРМАЦИЯ. ЕТИКЕТИРАНЕ НА СТОКИТЕ. ОБЯВЯВАНЕ НА ЦЕНИТЕ

Раздел I

Право на информация

Чл. 3. (1) Преди придобиването на стоката потребителят има право да получи информация за:

1. характеристиките ѝ, в това число състав, опаковка, инструкции за ползване, комплектовка и поддържане;
2. цената и количеството;
3. влиянието върху други стоки при евентуална съвместна употреба;
4. опасностите, свързани с употребата или поддръжката ѝ;
5. условията и срока на гаранцията;

6. срока на годност.

(2) Търговецът е длъжен да предоставя по подходящ начин информацията по ал. 1, която трябва да бъде вярна, пълна, точна и ясна.

(3) Информацията по ал. 1 при предоставянето ѝ в писмен вид трябва да е на български език и да е изразена в единиците на величините от Международната система единици SI.

(4) При поискване от потребителя и когато видът на стоката позволява това, търговецът е длъжен да покаже начина на нейното действие или употреба.

(5) Търговецът е длъжен предварително да информира по подходящ начин потребителите и да определи специално обозначени места в търговския си обект, отделно от другите стоки, когато предлага:

1. употребявани стоки;
2. стоки с изтекъл срок на годност, чиято продажба не създава опасност за здравето и живота на потребителите;
3. стоки с отклонения от предварително обявените показатели, чиято продажба не създава опасност за здравето и живота на потребителите;
4. стоки, предмет на разпродажба.

(6) Търговецът не се освобождава от задълженията по ал. 1 - 4 поради обстоятелството, че не е получил необходимата информация от производителя или вносителя.

Чл. 4. (1) Търговецът е длъжен да постави в близост до входа на търговския си обект следната информация:

1. фирмата и седалището на търговеца;
2. работното време на търговския обект;
3. името и фамилията на лицето, отговорно за обекта.

(2) Когато търговският обект е затворен, търговецът обявява това на мястото, на което обявява работното време.

Раздел II

Етикетиране на стоките

Чл. 5. (1) Всеки търговец е длъжен да предлага на потребителя стоки с етикети на български език.

(2) Етикетът съдържа информация за производителя, вносителя, ако стоката е от внос, вида на стоката, нейните съществени характеристики, цената и ако е необходимо, указания за употреба.

(3) Информацията, съдържаща се в етикета, трябва да бъде разбираема, достъпна и да не бъде подвеждаща.

(4) Търговецът няма право да отстранява или променя етикетите, маркировките или друга информация, дадени от производителя или вносителя.

Чл. 6. Когато видът на стоката не позволява поставянето на етикет, търговецът е длъжен да предостави на потребителя данните по чл. 5, ал. 2 по друг подходящ начин или чрез предоставяне на съответните документи.

Чл. 7. Министерският съвет приема наредби за изискванията за етикетиране на хранителни и нехранителни стоки.

Раздел III

Обявяване на цените

Чл. 8. (1) Всеки търговец предварително трябва да постави цената на стоката на видно място в близост до стоката. Цената трябва да бъде лесно разпознаваема и видимо четлива.

(2) Цените се обявяват за съответна мерна единица или за брой.

(3) За стоките, които се предлагат в потребителска опаковка, се поставя цената за количеството в опаковката и цената за мерна единица съответно за тегло, обем, дължина или площ (килограм, литър, метър и други или съответно техните подразделения).

(4) Обявяването на различни цени за един и същи вид стока в търговския обект е забранено, с изключение на случаите по чл. 3, ал. 5.

(5) Цената трябва да бъде посочена в български левове.

(6) Търговецът е длъжен да издава документ за извършената продажба, който да съдържа най-малко данните за датата на продажбата, вида на стоката и цената.

(7) Министърът на търговията и туризма издава наредба за защитата на потребителите при обозначаване цените на стоките и услугите.

Глава трета

БЕЗОПАСНОСТ НА СТОКИТЕ. ОТГОВОРНОСТ ЗА ВРЕДИ. ГАРАНЦИОННА ОТГОВОРНОСТ. ПРАВО НА РЕКЛАМАЦИЯ

Раздел I

Безопасност на стоките

Чл. 9. (1) Производителят е длъжен да предлага на пазара само безопасни стоки.

(2) Вносителите и търговците, които участват в реализацията на стоката от производителя до потребителя, са длъжни да не предлагат на пазара стоки, за които предполагат въз основа на информацията, с която разполагат, знаят или е трябвало да знаят, че са опасни.

Чл. 10. (1) Стоките, за които в нормативни актове има изисквания за безопасност, се пускат на пазара след оценяване на съответствието им с тези изисквания.

(2) При липсата на нормативни изисквания по ал. 1 съответствието на стоката с общите изисквания за безопасност се оценява по национални, европейски и международни стандарти или технически спецификации, кодекси за добра практика по отношение здравето и безопасността в съответния сектор, а ако няма такива - съобразно равнището на технологията и безопасността, която с право може да се очаква от потребителите.

(3) Съответствието на един продукт с предписанията в ал. 1 и 2 не пречи на компетентните контролни органи, включително общинските, да предприемат мерки за налагане на ограничения за появата на стоката на пазара или изисквания за нейното отстраняване от пазара, когато съществуват доказателства, че въпреки съответствието тя е опасна за здравето и безопасността на потребителите.

Чл. 11. (1) Производителите са длъжни да предоставят на потребителите информация, позволяваща им да преценят рисковете за живота и здравето им, свързани с нормалните или предвидимите условия на употреба на стоките, включително и с тяхната дълготрайност.

(2) За вносните стоки задължението за предоставяне на информацията по ал. 1 е на вносителя.

Чл. 12. Независимо от изпълнението на задължението по чл. 11 производителят, вносителят или търговецът съобразно това кой е открил, че стоката не е безопасна, е длъжен:

1. да изтегли от пазара стоките, представляващи заплаха за живота, здравето и имуществото на потребителите;

2. да информира незабавно по подходящ начин потребителите и контролния орган по този закон за всички рискове, свързани с употребата на стоките, станали му известни след тяхното пускане на пазара.

Чл. 13. (1) Когато длъжностните лица на Комисията по търговия и защита на потребителите към Министерството на търговията и туризма, съответно на общинската администрация, констатират предлагането на пазара на стока, за която имат основателни съмнения, че е опасна за потребителите, председателят на комисията, съответно кметът на общината, със заповед нареждат временно спиране на реализацията на тази стока.

(2) Заповедта по ал. 1 се издава незабавно, след като длъжностните лица, извършили проверката, уведомят председателя на комисията, съответно кмета на общината. Със заповедта се нарежда извършването в определен срок оценяване на съответствието с изискванията за безопасност.

(3) Стоките, чиято реализация е спряна, се маркират със специален знак, определен със заповед от министъра на търговията и туризма, обнародвана в "Държавен вестник".

(4) Разходите по оценяване на съответствието за безопасност са за сметка на търговеца.

(5) В срок до 24 часа от получаването на удостоверяването на съответствието председателят на комисията, съответно кметът на общината, трябва да се произнесе по наложеното временно спиране на реализацията на стоките.

(6) Когато в резултат на удостоверяването на съответствието се установи, че стоката е опасна, председателят на комисията, съответно кметът на общината, със заповед нарежда забрана за реализация на тази стока или партида стоки и ако е необходимо, нарежда и тяхното изтегляне и унищожаване при условия и по ред, определени от министъра на търговията и туризма, за сметка на съответния търговец.

(7) Когато в резултат на удостоверяването на съответствието се установи, че стоката е безопасна, председателят на комисията, съответно кметът на общината, отменя заповедта за спиране на реализацията по ал. 1. В този случай разходите са за сметка на Комисията по търговия и защита на потребителите, съответно общинската администрация.

(8) Заповедите по ал. 1, 6 и 7 могат да се обжалват по реда на Закона за административното производство.

Раздел II

Отговорност за вреди, причинени от дефект на стока

Чл. 14. (1) Производителят носи отговорност за имуществени вреди, причинени от дефект на произведената от него стока, дори когато няма вина за дефекта ѝ.

(2) Отговорността по ал. 1 за стоки от внос носи вносителят на стоката.

(3) Когато производителят, съответно вносителят, не може да бъде установен, отговорността по ал. 1 се носи от търговеца.

(4) Когато отговорността по този раздел се носи от няколко лица, тя е солидарна.

Чл. 15. (1) Имуществените вреди по този раздел обхващат претърпените загуби и пропуснатите ползи.

(2) Обезщетението за имуществени вреди не включва цената на дефектната стока.

(3) Лицето, претърпяло вреди вследствие дефектна стока, е длъжно да докаже вредата, дефекта и причинната връзка между тях.

(4) Разпоредбите по този раздел не ограничават увреденото лице да търси по общия ред обезщетение за неимуществени вреди, а за имуществени вреди - само когато искането му за обезщетение по този закон не е уважено.

Чл. 16. Производителят не носи отговорност по чл. 14, ал. 1, ако докаже, че:

1. не е пускал стоката на пазара;
2. дефектът, причинил вредата, не е съществувал към момента на пускането на стоката на пазара;
3. не е произвел или разпространил стоката с цел нейната реализация на пазара;
4. дефектът се обуславя от съответствието на стоката със задължителни изисквания, определени от държавни органи;
5. състоянието на научно-техническите знания към момента на пускане на стоката на пазара не е позволявало установяването на дефекта;
6. той е производител на съставна част и дефектът се дължи на разработването или комплектоването на стоката от друг производител или на инструкции на последния за транспортиране, съхранение или експлоатация.

Чл. 17. (1) Общият размер на отговорността на производителя за вреди, причинени от един и същи дефект на идентични стоки, в резултат на който са настъпили смърт или телесна повреда на няколко увредени лица, е до 100 млн. лв. Ако дължимите обезщетения надхвърлят този максимален размер, отделните обезщетения се намаляват според съотношението им към общия размер.

(2) Ограничението на отговорността по ал. 1 обхваща имуществените вреди.

(3) Отговорност за имуществени вреди, причинени от дефект на стока на вещи, които са предназначени и ползвани за лични нужди от увреденото лице, може да се търси, когато размерът на тези вреди е над две минимални работни заплати, установени за страната към момента на причиняването на вредите.

(4) При предявяването на иск за обезщетение за вреди от дефект на стока съдът определя начина, по който, ако ищецът иска, за своя сметка следва да разгласи предявяването на иска.

(5) В едномесечен срок от уведомяването всеки потребител или сдружение на потребителите може да заяви пред съда, че желае да вземе участие в процеса.

(6) Обезщетението, получено от сдружение на потребители, може да бъде изразходвано само за защита на интересите на потребителите.

Чл. 18. (1) Нищожна е клауза в договор, която предвижда освобождаване или ограничаване на отговорността на производителя за вреди, причинени на потребителя.

(2) Производителят може да бъде освободен от отговорността по чл. 14, ал. 1 или отговорността му може да бъде намалена, когато вредите са причинени едновременно от дефект на стоката и действия на увреденото лице или на лице, за което то отговаря.

(3) Отговорността на производителя не може да се намалява, когато вредата е причинена едновременно от дефектната стока и от виновното поведение на трето лице.

Чл. 19. Искът за обезщетение на вреди от дефектна стока може да се предяви до пет години от деня, в който увреденият е узнал или следва да е узнал за вредата, дефекта и идентичността на производителя, респективно вносителя, но не по-късно от десет години от деня, в който дефектната стока е пусната на пазара.

Раздел III

Гаранционна отговорност

Чл. 20. (1) Производителят може да предоставя гаранция за стока, която предлага на пазара.

(2) Гаранцията е декларация на производителя или вносителя, че предлаганата стока притежава определени качества и свойства, които ще запази в определен период от време при нормална или предписана употреба, както и задължение на същия да понесе последиците при липсата на такива качества, като отстрани за своя сметка недостатъците и повредите, които се появят в гаранционния срок.

(3) Производителят, предлагащ стоки с гаранция, е длъжен да посочи в договора или в документа за гаранция срока и условията, при които тя се предоставя.

(4) Срокът на гаранция за хранителни стоки е срокът на тяхната годност.

(5) Министерският съвет може да определи някои видове стоки, за които производителите задължително предоставят гаранция.

(6) Гаранционният срок започва да тече от получаването на стоката, освен ако в договора или в документа за гаранция страните не са посочили друг по-късен момент.

Чл. 21. (1) Производителите са длъжни да осигуряват резервни части за поддържане и ремонт в гаранционните срокове.

(2) Търговецът е длъжен да предлага стоки, ако са осигурени с резервни части и консумативи за срок, съответстващ на продължителността на тяхната употреба.

(3) Алинея 2 не се прилага, ако потребителят е изрично предупреден, че стоката не е осигурена с резервни части или консумативи.

Чл. 22. (1) За гаранционно поддържане и ремонт на стоки от местно производство производителите откриват собствени сервизни бази или сключват договори със сервизните бази на други търговци.

(2) За вносните стоки гаранционното поддържане и ремонтът се осигуряват от вносителите.

Чл. 23. Търговецът е длъжен при продажбата на стоката на потребителя да издаде документа за гаранция, предоставен му от производителя.

Чл. 24. (1) Търговецът може да предостави по-благоприятни гаранционни условия от предоставените от производителя, които удостоверява с отделен документ за гаранция.

(2) В случаите по ал. 1 се прилага съответно чл. 22, ал. 1.

Раздел IV

Право на рекламация

Чл. 25. (1) Потребителят има право на рекламация, независимо от това дали производителят е предоставил гаранция, при:

1. констатирани липси;
2. дефекти на стоката;
3. несъответствие с обявения размер;
4. несъответствие с обявената търговска марка.

(2) Рекламацията при констатирани липси и явни дефекти се предявява до три работни дни след закупуването на стоката.

(3) Рекламацията при скрити дефекти на стоката се предявява при откриването им, но не по-късно от срока на гаранцията, ако такава е предоставена.

(4) Рекламацията при несъответствие с обявения размер или търговска марка се предявява при установяване на несъответствието, но не по-късно от срока на гаранцията, ако такава е предоставена.

Чл. 26. При предявяване на рекламация потребителят може да претендира за:

1. възстановяване на заплатената сума;
2. заменяне на стоката с нова;
3. отбив от цената;
4. безплатно извършване на ремонт.

Чл. 27. (1) Търговецът е длъжен да приема рекламация през цялото работно време в търговския обект, където е закупена стоката, или на адреса си на управление, освен ако в документа за гаранция не е определено друго.

(2) Транспортирането на едрогабаритни стоки за ремонт или замяна в гаранционния срок, както и връщането им на потребителя, се извършва за сметка на

търговеца. За извършването на отбив от цената стоката може да бъде транспортирана или преоценена на място за сметка на търговеца.

(3) Срокът на ремонта се прибавя към гаранционния срок.

Чл. 28. При нарушаване на задълженията по предоставената гаранция или при неприемане на рекламация потребителят може да се обърне за съдействие към сдруженията на потребителите, органите за защита на потребителите или към помирителните комисии или да предяви иск в съда.

Глава четвърта

ЗАБЛУЖДАВАЩА И НЕПОЧТЕНА РЕКЛАМА

Раздел I

Общи разпоредби

Чл. 29. (1) Реклама е всяко направено съобщение във връзка с търговия, занаят или професия с цел да се стимулира реализация на стоки или услуги.

(2) Забраняват се заблуждаващата или непочтената реклама.

Чл. 30. (1) Рекламодателят и рекламната агенция носят отговорност за заблуждаваща или непочтена реклама.

(2) Всяко лице, което има правен интерес, може да предяви иск за забрана на реклама, която определя за заблуждаваща или непочтена и/или за вредите, които е претърпяло от тази реклама.

Чл. 31. (1) При предявяване на иска по чл. 30, ал. 2 съдът може да разпорежи спирането на заблуждаващата или непочтената реклама или да забрани нейното разпространение, преди тя да стане публично достояние.

(2) Съдът може да вземе мерките по ал. 1 независимо дали са настъпили вреди от тази реклама и дали те са поискани от предявилото иска лице.

(3) Съдът може да разпорежи рекламодателят да докаже съдържашите се в рекламата твърдения.

Чл. 32. Когато съдът с влязло в сила решение е приел, че рекламата е заблуждаваща или непочтена, по искане на всяко заинтересовано лице той може да задължи рекламодателя да огласи за своя сметка по подходящ начин влязлото в сила съдебно решение или част от него, както и съответната коригирана реклама за сметка на рекламодателя.

Раздел II

Заблуждаваща реклама

Чл. 33. (1) Заблуждаваща е всяка реклама, която по всякакъв начин, включително нейното представяне, подвежда или може да подведе лицата, до които е адресирана или достига, и поради подвеждащия си характер може да повлияе на тяхното икономическо поведение.

(2) За да се прецени дали една реклама е заблуждаваща, трябва да се имат предвид и:

1. характеристиките на стоките и услугите, като: вид, състав, дата на производство или изпълнение на услугите, годни за употреба, количество, географски и търговски произход, резултати и съществени характеристики от изпитванията или извършените проби върху стоките или услугите;

2. цената или начинът на нейното формиране и условията на доставка на стоките и изпълнение на услугите;

3. характерни данни за рекламодателя или рекламирация, като: име или фирма, адрес или седалище, адрес на управление, имущество, права върху индустриална и интелектуална собственост, получени награди или отличия.

Раздел III

Непочтена реклама

Чл. 34. Непочтена е всяка реклама, която:

1. съдържа елементи на дискриминация по отношение на пол, раса, религия, националност, политически убеждения, възраст, физически или умствени способности или която накърнява човешкото достойнство;
2. цели да предизвика безпокойство или страх или използва тези чувства и липсата на опит от страна на потребителите;
3. използва по неподходящ начин обществената склонност за предсказване на бъдещето или обещава лесни печалби;
4. чрез начина на представяне на елементите, които съдържа, създава объркване сред потребителите на стоката или услугата чрез представянето им по начин, подобен на този на известни производители;
5. може да причини морални или умствени смущения у деца;
6. често използва данни за превъзходството на рекламираните стоки или услуги, които не са съществени или не могат да бъдат проверени;
7. други подобни случаи.

Глава пета

НЕРАВНОПРАВНИ КЛАУЗИ В ДОГОВОРИТЕ

Чл. 35. (1) Неравнопавна клауза в договор, сключван с потребител, е уговорка във вреда на потребителя, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя.

(2) Неравнопавна е клаузата, която:

1. изключва или ограничава правата на потребителя, произтичащи от закон, по отношение на търговеца при пълно или частично неизпълнение или неточно изпълнение на договорни задължения, в това число изключване на правото на обезщетение;
2. поставя изпълнението на задълженията на търговеца в зависимост от условие, чието изпълнение зависи единствено от неговата воля;
3. позволява на търговеца да задържи заплатените от потребителя суми, в случай че последният откаже да сключи или да изпълни договора, като същевременно не предвижда право на потребителя да получи обезщетение на същата стойност при несклучване или неизпълнение на договора по причина, за която отговаря търговецът;
4. задължава потребителя при неизпълнение на неговите задължения да заплати необосновано високо обезщетение;
5. позволява на търговеца да се освободи от задълженията си по договора по своя преценка, като същата възможност не е предоставена на потребителя, както и да задържи сума, получена за престация, която не е извършил, когато сам прекрати договора;
6. позволява на търговеца да прекрати действието на безсрочен договор без предизвестие, освен когато има сериозни основания за това;
7. предвижда необосновано кратък срок за автоматично продължаване на договора при непротивопоставяне на потребителя;
8. налага на потребителя приемането на клаузи, с които той не е имал възможност да се запознае преди сключването на договора;
9. позволява на търговеца да променя едностранно условията на договора на непредвидено в него основание;
10. позволява на търговеца да променя едностранно, без основание характеристиките на стоките или услугите;

11. предвижда цената да се определя при получаването на стоката или предоставянето на услугата или дава право на търговеца да увеличава цената, без потребителят да има право в тези случаи да се откаже от договора, ако окончателно определената цена е завишена в сравнение с тази, уговорена при сключването на договора;

12. дава право на търговеца да определи дали стоките или услугите отговарят на посочените в договора условия или му предоставя изключително право да тълкува клаузите на договора;

13. задължава потребителя да изпълни своите задължения, дори и ако търговецът не изпълни неговите;

14. дава възможност за търговеца без съгласие на потребителя да прехвърли правата и задълженията си по договора, когато това може да доведе до намаляване на гаранциите за потребителя;

15. изключва или възпрепятства правото на предявяване на иск или използването на други правни средства за защита на потребителя, като предвижда арбитраж, който не разрешава спора според закона, незаконно ограничава доказателствените средства на разположение на потребителя или му налага доказателствена тежест, която според приложимото право е на другата страна по договора;

16. ограничава обвързаността на търговеца от поети чрез негови представители задължения или поставя неговите задължения в зависимост от спазването на определено условие;

17. поставя други подобни условия.

Чл. 36. (1) Клаузите на договорите, предлагани на потребителите, трябва да бъдат съставени по ясен и недвусмислен начин.

(2) При съмнение относно смисъла на дадено условие то се тълкува по благоприятен за потребителя начин.

Чл. 37. (1) Неравноправните клаузи са нищожни, освен ако са уговорени индивидуално.

(2) Не са индивидуално уговорени клаузи, които са били изготвени предварително и поради това потребителят не е имал възможност да влияе върху съдържанието им, особено в случаите на договор при общи условия.

(3) Обстоятелството, че някои условия са индивидуално уговорени, няма да изключва прилагането на този член към останалата част от договора, ако в резултат на цялостната му оценка, се приеме, че е договор при общи условия.

(4) Когато търговецът твърди, че условие от договор при общи условия е индивидуално уговорено, тежестта за доказването на това тежи върху него.

(5) Сключеният между търговец и потребител договор се прилага, ако е бил сключен и без неравноправните клаузи.

Чл. 37а. (Нов - ДВ, бр. 19 от 2003 г.) (1) Договорът с международен елемент, сключен с потребител, се урежда от избраното от страните право. Изборът на приложимото право не трябва да води до лишаване на потребителя от защитата, която му осигуряват повелителните норми на държавата, в която се намира неговото обичайно местопребиване, когато:

1. сключването на договора в тази държава е предшествано от конкретна покана към потребителя или реклама и потребителят е предприел в същата държава всички необходими за сключване на договора действия, или

2. другата страна по договора или неин представител са получили поръчка от потребителя в тази държава, или

3. договорът се отнася до продажба на стоки и продавачът, с цел да убеди потребителя да направи покупка на стоки, е организиран пътуване на потребителя в друга държава, където е направил поръчката.

(2) При липса на избор на приложимо право договорите, сключени при посочените в ал. 1 обстоятелства, се уреждат от правото на държавата, в която потребителят има обичайно местопребиваване.

(3) Разпоредбите на ал. 1 и 2 не се прилагат към договори за превоз и договори за услуги, когато услугите се предоставят на потребителя изключително в държава, различна от тази, в която потребителят има своето обичайно местопребиваване.

(4) За действителността на договорите, сключвани с потребител при посочените в ал. 1 обстоятелства, е необходимо да бъдат спазени изискванията за форма, установени в правото на държавата, в която се намира обичайното местопребиваване на потребителя.

Глава шеста

СДРУЖЕНИЯ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Чл. 38. (1) Гражданите могат да се сдружават с цел защита на правата и интересите си като потребители.

(2) Сдруженията на потребителите се създават като сдружения с нестопанска цел.

(3) Служители в държавните органи и органите на местното самоуправление и местната администрация, които осъществяват функции по защита на потребителите, както и производители, вносители и търговци не могат да заемат ръководни длъжности в сдруженията на потребителите.

Чл. 39. (1) Държавните органи и органите на местното самоуправление и местната администрация оказват съдействие на сдружения на потребителите, които имат повече от 300 членове.

(2) Сдруженията на потребителите по ал. 1 могат да участват чрез свои представители в работата на консултативни органи, комисии и работни групи към органите за защита на потребителите.

Чл. 40. Органите за защита на потребителите оказват съдействие на сдруженията на потребителите по чл. 39, ал. 1.

Чл. 41. Сдруженията на потребителите имат право да:

1. получават информация за проекти на нормативни актове, отнасящи се до правата и интересите на потребителите;

2. информират контролните органи по този закон за случаи, в които са нарушени правата на потребителите;

3. сезират съда за нарушаване на правата и интересите на потребителите в случаите и при условията на този закон.

Глава седма

ОРГАНИ ЗА ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Чл. 42. Министърът на търговията и туризма чрез Комисията по търговия и защита на потребителите:

1. осъществява общ контрол по спазването на този закон;

2. дава предписания за отстраняване на нарушенията;

3. дава становища по проекти за нормативни актове, свързани със защитата на потребителите;

4. осъществява сътрудничество с чуждестранни органи и организации на потребителите;

5. координира дейността на другите органи, имащи отношение по защитата на потребителите.

Чл. 43. (1) Създава се Национален съвет за защита на потребителите като консултативен орган към министъра на търговията и туризма.

(2) Председател на Националния съвет за защита на потребителите е министърът на търговията и туризма.

(3) Националният съвет за защита на потребителите има 12 членове и включва по един представител на Министерството на здравеопазването, Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа, Министерството на промишлеността, Министерството на транспорта, Министерството на търговията и туризма и Министерството на финансите, определени от съответните министри, и съответния равен брой представители на сдружения на потребителите.

(4) Сдруженията на потребителите по чл. 39, ал. 1 определят по споразумение своите представители в Националния съвет за защита на потребителите.

Чл. 44. (1) Министърът на търговията и туризма издава правилник за работата на Националния съвет за защита на потребителите.

(2) Административното обслужване на дейността на Националния съвет за защита на потребителите се осигурява от Министерството на търговията и туризма.

Чл. 45. Националният съвет за защита на потребителите:

1. прави предложения чрез министъра на търговията и туризма за изменения и допълнения в правното регулиране на защитата на потребителите;

2. прави предложения до съответните държавни органи във връзка с ефективното прилагане на законодателството, свързано със защитата на потребителите;

3. дава становища по проекти на нормативни актове, свързани с правата на потребителите.

Чл. 46. Националният съвет за защита на потребителите се свиква на заседание от министъра на търговията и туризма най-малко един път на два месеца и може да взема решение, когато на заседанията присъстват най-малко 2/3 от членовете му. Решенията се вземат с обикновено мнозинство от членовете му.

Чл. 47. По решение на Националния съвет за защита на потребителите към него могат да се създават комисии и работни групи за решаване на отделни проблеми.

Чл. 48. Членовете на Националния съвет за защита на потребителите не получават възнаграждение за работата си в него.

Чл. 49. (1) Към Министерството на търговията и туризма се изгражда Национален информационен регистър на търговците в Република България.

(2) Изграждането, поддържането и ползването на регистъра се урежда с наредба, издадена от министъра на търговията и туризма.

Чл. 50. В общинската администрация се създава звено за защита на потребителите, което:

1. консултира потребителите по въпросите на защитата на потребителите;

2. предоставя на Комисията по търговия и защита на потребителите информация за стоки, носещи висок риск за здравето и безопасността на потребителите;

3. сезира компетентните органи при установяване на нарушения на други нормативни актове, засягащи правата и интересите на потребителите.

Глава осма

СРЕДСТВА ЗА КОЛЕКТИВНА ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Чл. 51. Иск за защита на интересите на потребителите по реда на тази глава може да предяви всеки потребител, група потребители, сдруженията на потребителите или Комисията по търговия и защита на потребителите.

Чл. 52. По искане на лицата по чл. 51 съдът може да постанови подходящи мерки за преустановяване на нарушенията по този закон или по други закони, които пряко или косвено защитават интересите на потребителите.

Чл. 53. (1) По иск на някое от лицата по чл. 51 съдът може да установи наличието на нарушение по този закон или по други закони, които пряко или косвено защитават интересите на потребителите.

(2) Съдът определя начина, по който ищецът за своя сметка следва да разгласи предявяването на иска.

(3) В едномесечен срок от разгласяването всеки потребител може да заяви пред съда, че желае да вземе участие в процеса, съответно да осъществи защитата си самостоятелно в отделен процес по общия ред.

(4) Решението на съда обвързва нарушителя, лицето (лицата), предявило иска, както и тези лица, които претендират да са увредени от установеното нарушение и не са заявили, че желаят да осъществяват защитата си самостоятелно в отделен процес.

Чл. 54. (1) Сдруженията на потребителите имат право да предявяват иск за обезщетение на вредите, причинени на колективен интерес на потребителите вследствие на нарушение по този закон или по други закони, които пряко или косвено защитават интересите на потребителите.

(2) Съдът определя начина, по който ищецът за своя сметка следва да уведоми другите сдружения за защита на потребителите за предявяването на иска.

(3) В едномесечен срок от уведомяването всяко сдружение за защита на потребителите може да встъпи в процеса.

(4) В случаите по ал. 3 обезщетението се присъжда на всички ищци за общо разпореждане.

(5) Полученото обезщетение може да бъде изразходвано само за защита на интересите на потребителите.

Глава девета

ПОМИРИТЕЛНИ КОМИСИИ

Чл. 55. (1) Министърът на търговията и туризма създава помирителни комисии, които съдействат за разрешаването на спорове между потребители и търговци във връзка с гаранционната отговорност, правото на рекламация за стоки или услуги и неравноправни клаузи в договорите.

(2) Министърът на търговията и туризма определя със заповед седалището, района на действие на комисиите и одобрява листа на членовете на комисиите, които ще съдействат за постигане на споразумение между потребители и търговци. Заповедта се обнародва в "Държавен вестник".

(3) Съдействието по ал. 1 се осъществява по искане на потребител с местоживеене или седалище в района на действие на съответната помирителна комисия.

Чл. 56. (1) Помирителната комисия по чл. 55, ал. 1 включва по един представител на съответната регионална структура на Комисията по търговия и защита на потребителите, определен от ръководителя ѝ, представител на съсловна организация на търговците и представител на сдружение на потребителите. Последните двама представители се определят от одобрената листа по чл. 55, ал. 2 по предложение на съответните сдружения съобразно предмета на искането.

(2) Ако помирителна комисия по ал. 1 не може да се образува поради липса на представителна съсловна организация на търговците или сдружение на потребителите по чл. 39, ал. 1, министърът на търговията и туризма определя помирителната комисия, която ще съдейства за разрешаването на споровете по чл. 55, ал. 1 в района, в който не може да се създаде помирителна комисия.

Чл. 57. (1) Помирителната комисия съдейства за доброволното уреждане на споровете по чл. 55, ал. 1 чрез сключване на споразумение между страните по спора.

(2) Ако страна по спора не изпълнява задълженията си по споразумението, другата страна може да се обърне към съда за разглеждане на спора, предмет на споразумението.

Чл. 58. Министърът на търговията и туризма издава правилник за работата на помирителните комисии.

ЧАСТ ТРЕТА

ПРАВИЛА ЗА ТЪРГОВИЯ

Глава десета

ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ТЪРГОВИЯ

Чл. 59. (1) Извършването на търговия на едро и на дребно на вътрешния пазар се основава на свободната стопанска инициатива.

(2) Цените на стоките и услугите се формират свободно в съответствие с търсенето и предлагането.

(3) Министерският съвет по изключение определя задължителни правила за образуване и прилагане на цените на някои стоки и услуги.

Чл. 60. Министерският съвет по предложение на министъра на търговията и туризма определя външнотърговския режим на страната.

Чл. 61. (1) Търговия на едро е сключването между търговци на сделки за продажба на стоки, като купувачът по тези сделки извършва по-нататъшно препродаване на стоките на търговци на едро или на дребно.

(2) Търговия на дребно е сключването на сделки за продажба между търговец или физическо лице, което не е търговец, извършващо продажба на собствени стоки, и потребител.

Чл. 62. Амбулантна търговия е търговията на дребно на публични места (улици, площади, панаири, пазари и други подобни), определени от общините, и извършвана:

1. във и от превозни средства;
2. на сергии, палатки и други подобни.

Чл. 63. Не се счита за амбулантна търговия:

1. разнасянето по домовете на закупена или поръчана стока;
2. дейността на търговските представители.

Чл. 64. Не се разрешава амбулантна търговия със:

1. стоки, които поради този начин на предлагане могат да бъдат опасни за здравето;
2. лекарства;
3. петролни продукти и дериватите им;
4. стоки, за които е предвидена забрана в нормативен акт.

Чл. 65. Условието и редът за извършване на амбулантна търговия на територията на общините се определят с наредба на съответния общински съвет.

Чл. 66. За търговия със стоки, имащи особено значение за националната сигурност, живота и здравето на хората, животните и растенията, за опазването на околната среда и на изчерпаемите природни ресурси и запазване на националните ценности с художествена, историческа или археологическа стойност, се издава лицензия при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

Глава единадесета

ТЪРГОВСКИ ПРАКТИКИ

Раздел I

Договори извън търговския обект

Чл. 67. (1) Договор извън търговския обект е предлагане на стоки или услуги извън търговския обект, включително и по време на пътуване, организирано от търговец

или упълномощено от него лице, или при посещение в дома на потребителя или на неговото работно място, без това да е поискано изрично от потребителя.

(2) Търговецът или лицето, което действа от негово име или за негова сметка, при продажбата по ал. 1 е длъжно преди сключване на договора да уведоми писмено потребителя за неговото право да се откаже от договора, както и да посочи името и адреса на лицата, срещу които това право може да бъде упражнено.

(3) Потребителят има право да се откаже писмено от договора по ал. 1 в седемдневен срок от сключването му.

(4) Когато потребителят не е уведомен за правото по ал. 2, срокът за отказ започва да тече от уведомяването му.

Чл. 68. Разпоредбата на чл. 67 не се прилага при:

1. договори за продажба извън търговския обект на стойност под една минимална работна заплата, установена за страната към момента на извършването на продажбата;
2. договори за строителство, продажба и наемане на недвижими имоти;
3. редовни доставки на хранителни стоки;
4. договори, сключени по каталог или предвиждащи продължаване на действието им, ако потребителят е информиран за правото си да върне стоката в срок не по-кратък от седем дни;
5. застрахователни договори;
6. договори, свързани с ценни книжа.

Раздел II

Договори, сключвани от разстояние

Чл. 69. (1) Договор, сключен от разстояние, е всеки договор, сключен въз основа на предложение до потребителя, изпратено или разпространено от търговеца чрез средства за дистанционна комуникация, които го възпроизвеждат.

(2) Предложението по ал. 1 трябва да съдържа данни за търговеца, информация за основните характеристики на стоката или услугата, цената, количеството, разходите, които не са включени в цената, начина на плащане, доставка и изпълнение, правото на потребителя да се откаже от договора, условията, при които стоката може да бъде върната или услугата отказана, както и срока, в който направеното предложение остава в сила.

(3) Потребителят има право, без да дължи обезщетение, да се откаже от сключения договор по ал. 1 в срок седем дни, считано от деня, следващ получаването на стоката, съответно на обвързващото предложение за услугата.

(4) Когато потребителят не е уведомен за правото да се откаже от договора, срокът по ал. 3 започва да тече от уведомяването му.

(5) Алинея 1 не се прилага за финансови услуги, договори, сключени чрез автоматизирани машини за продажба, при редовни доставки на хранителни стоки, договори, сключени на търг, договори, сключени за строеж или продажба на недвижими имоти или отнасящи се до други права върху недвижими имоти, договори, сключени с телекомуникационни оператори чрез използването на платени телефонни линии.

Раздел III

Принудителна продажба

Чл. 70. (1) Принудителна продажба е продажбата на стоки без изрично и предварително искане от страна на потребителя.

(2) Принудителната продажба е забранена.

(3) В случаите по ал. 1 потребителят има право да откаже получаването на стоката или да я задържи, без да дължи заплащането ѝ на този, който я е изпратил, и без задължение за връщането ѝ.

Раздел IV

Съобщения за намаляване на цените

Чл. 71. (1) При намаление на цените трябва да се предостави ясна и пълна информация за стоката или услугата и по отношение на условията и периода, за който важи намалението.

(2) Старата и новата цена трябва да бъдат посочени заедно.

(3) Забранява се съобщаване за общо намаление на цените, освен в случаите, когато то се отнася за всички стоки и услуги в търговския обект.

Глава дванадесета

СЪСЛОВНИ ОРГАНИЗАЦИИ НА ТЪРГОВЦИТЕ

Чл. 72. Търговците могат да се обединяват в съсловни организации.

Чл. 73. Съставът на съсловните организации, регионалните им структури, устройството на ръководните органи, числеността, финансирането, правата и задълженията на членовете им се определят от техния устав.

Чл. 74. Съсловните организации:

1. защитават интересите на членовете си;
2. подпомагат повишаването на професионалната подготовка на членовете.

Чл. 75. Съсловните организации определят представителни организации на местно и национално равнище.

Чл. 76. Представителните съсловни организации:

1. определят свои представители, които участват като консултанти на държавните органи и органите на местното самоуправление и местната администрация по въпросите на съответния бранш;
2. съдействат на държавните органи при провеждане на икономическата и социалната политика;
3. участват в разработването на проекти на нормативни актове, свързани със съответните браншове;
4. при поискване от държавните органи им предоставят информация;
5. могат да получават от министерствата и ведомствата информация, не представляваща държавна или търговска тайна.

Чл. 77. (1) Към министъра на търговията и туризма се създава Консултативен съвет като съвещателен орган, включващ по един представител на Министерството на външните работи, Министерството на здравеопазването, Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа, Министерството на промишлеността, Министерството на транспорта, Министерството на търговията и туризма и Министерството на финансите, определени от съответните министри, и съответния равен брой представители на представителните съсловни организации на търговците.

(2) Консултативният съвет подпомага министъра на търговията и туризма при провеждането на търговската и икономическата политика.

(3) Представителните съсловни организации на търговците определят по споразумение своите представители в Консултативния съвет по ал. 1 въз основа на критерии за представителност, определени от Министерския съвет.

(4) Министърът на търговията и туризма издава правилник за работата на Консултативния съвет.

(5) Административното обслужване на дейността на Консултативния съвет се осигурява от Министерството на търговията и туризма.

Глава тринадесета

ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 78. (1) За финансиране извършването на контрола и осъществяването на други дейности, предвидени в този закон, по бюджетната сметка на Министерството на търговията и туризма постъпват средствата от глобите и санкциите, събирани по този закон, дарения и помощи, предоставени от български и чуждестранни физически и юридически лица, както и средства от други източници, определени с нормативен акт.

(2) Постъпленията по ал. 1 се разходват за:

1. изследвания, експертизи и разработване на нормативната база в сферата на потребителската защита и правилата за търговия;
2. финансиране дейността на помирителните комисии;
3. подпомагане дейността на сдруженията на потребителите по чл. 39, ал. 1 - до 10 на сто от постъпленията;
4. информация и популяризиране на дейностите по защита правата на потребителите;
5. целеви програми и участие в национални и международни прояви, свързани със защита на потребителите;
6. подпомагане дейността на органите по чл. 79 - 60 на сто от събраните и внесени глоби и санкции от всеки един от тях;
7. други разходи, предвидени в закон или нормативен акт на Министерския съвет.

(3) Средствата, предоставени по ал. 2, т. 6, се разходват за:

1. анализи и експертизи, свързани с контролната дейност по този закон;
2. регионални програми за информация и популяризиране на дейностите по защитата на потребителите;
3. изграждане, развитие и поддържане на материалната база на контролните органи, квалификация и обучение на работещите в системата на контрола по този закон;
4. възнаграждение на независими експерти и извънщатни сътрудници и осигуряване на условия за тяхната работа;
5. застраховка на служителите по контрола;
6. материално стимулиране на щатните служители на контролните органи по този закон;
7. други разходи, свързани със защитата на потребителите.

(4) Сумите за материално стимулиране на едно лице за една календарна година не могат да превишават 24 негови месечни брутни работни заплати.

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА

КОНТРОЛНИ ОРГАНИ

Чл. 79. (1) (Предишен текст на чл. 79, изм. - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Контролът по този закон се осъществява от Комисията по търговия и защита на потребителите към Министерството на икономиката, нейните регионални структури и звената за защита на потребителите към общинската администрация.

(2) (Нова - ДВ, бр. 17 от 2003 г.) Контролът върху търговията с употребявани резервни части за моторни превозни средства се осъществява от Комисията по търговия и защита на потребителите към Министерството на икономиката, нейните регионални структури и звената за защита на потребителите към общинската администрация съвместно с органите на МВР.

Чл. 80. Длъжностните лица имат право:

1. на свободен достъп в производствените и търговските обекти;

2. да изискват необходимите документи във връзка с осъществявания от тях контрол;
3. да вземат проби и мостри за лабораторни изследвания;
4. да привличат експерти в съответната област, когато проверката е особено сложна и изисква специални знания;
5. да съставят актове за установяване на нарушения.

Чл. 81. Длъжностните лица са длъжни да:

1. установяват точно фактите при извършвания от тях контрол;
2. дават задължителни предписания за отстраняване на несъответствия и нарушения на закона;
3. дават заключения по възраженията във връзка с констатираните нарушения;
4. опазват служебната, производствената и търговската тайна и да не разгласяват данни от проверките преди тяхното приключване, както и да не използват информацията от проверката извън предназначението ѝ;
5. уведомяват съответния специализиран орган за контрол в случаите, когато считат, че е налице нарушение на друг нормативен акт.

Чл. 82. Специализираните органи за контрол, предвидени в други нормативни актове, чиито контролни функции са свързани пряко или косвено със защитата на потребителите, съдействат на Комисията по търговия и защита на потребителите и звената за защита на потребителите към общинската администрация, като:

1. я уведомяват за случаи, в които считат, че е налице нарушение на този закон;
2. могат да канят длъжностни лица за извършване на съвместни проверки.

Чл. 83. Сдруженията на потребителите могат да сезират контролния орган за нарушения на този закон.

ЧАСТ ПЕТА

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 84. За нарушение на чл. 3, 4, 5, 6, 8 и 12 на виновните лица се налага глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция от 500 до 3000 лв.

Чл. 85. За нарушение на чл. 9, 27, чл. 29, ал. 2 и чл. 71 на виновните лица се налага глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция от 1000 до 15 000 лв.

Чл. 86. За неизпълнение на задължително предписание на длъжностно лице на органа за защита на потребителите за отстраняване на несъответствия и нарушения на закона на виновните лица се налага глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция от 100 до 2000 лв.

Чл. 87. За нарушение на чл. 81 на длъжностните лица се налага глоба от 500 до 2000 лв.

Чл. 88. (1) Ако след издаване на заповед по чл. 13 стоките продължават да се предлагат на потребителите, на виновните лица се налага глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция от 5000 до 30 000 лв.

(2) В случаите на констатирано нарушение по ал. 1 контролният орган по този закон може да предложи отнемане на лицензията на търговеца, издадена по реда на този закон, при спазване на изискванията на чл. 91.

Чл. 89. Който извършва търговия със стоки, за която се изисква лицензия, без да има такава, му се налага глоба, а на едноличен търговец или юридическо лице - имуществена санкция от 2000 до 20 000 лв.

Чл. 90. За нарушение на други разпоредби на този закон, наредбите и другите нормативни актове по неговото прилагане на виновните лица се налага глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция от 50 до 500 лв.

Чл. 91. (1) В случаите на констатирано с влязло в сила наказателно постановление нарушение на този закон контролният орган по този закон предлага на органа, издал лицензията, отнемането ѝ.

(2) Органът, отнел лицензията, уведомява незабавно Министерството на търговията и туризма за датата и основанието на отнемането.

Чл. 92. (1) При установяване на реализиран неправилен доход в резултат на неспазване на задължителните правила за образуване и прилагане на цени на стоки и услуги, утвърдени от Министерския съвет, с наказателното постановление в полза на увреденото лице се присъжда равностойността му заедно със законната лихва от деня на увреждането и без да е предявено такова искане.

(2) Когато увреденото лице не може да бъде установено, равностойността на неправилен доход се внася в републиканския бюджет.

(3) За реализиран неправилен доход на физическите лица се налага глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в двоен размер на неправилен доход.

Чл. 93. (1) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от длъжностни лица, определени от председателя на Комисията по търговията и защита на потребителите към Министерството на търговията и туризма, съответно кмета на общината.

(2) Наказателните постановления се издават от председателя на Комисията по търговията и защита на потребителите, съответно кмета на общината, или от упълномощени от тях длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Потребител" е всяко лице, което придобива стоки или ползва услуги за свои нужди или за нуждите на свои близки, а не за продажба, производство или упражняване на професия или занаят.

2. "Търговец" е всяко лице, което продава или предлага за продажба стоки или предоставя услуги на потребител, както и производител или вносител, който продава или предлага за продажба стоки директно на потребител.

3. "Производител" е всяко лице, което произвежда или обновява стоки или части от тях или предлага услуги, извлича или преработва суровини или се представя за производител, като поставя върху стоката, опаковката ѝ или техническа или търговска документация за нея своето име или фирма, свой производствен или друг отличителен знак.

4. "Вносител" е всеки, който пръв е придобил право на собственост върху внасяната стока на митническата територия на Република България или е посредничил за придобиване на такива права.

5. "Пускане на пазара" е първото поставяне на разположение срещу заплащане или безплатно на стока с цел нейното използване и последващо разпространение.

6. "Стока" е продукт на трудова дейност, който е предназначен за потребление или може да бъде използван от потребителя, независимо дали се предлага срещу заплащане или не при търговия и дали е нов, използван или обновен.

7. "Безопасна стока" е всяка стока, която при нормални и разумно предвидими условия на употреба, включително и дълготрайност, не създава никакъв или създава минимален риск, съвместим с употребата ѝ, считан за приемлив от гледна точка на изискваното равнище на защита и гарантиране безопасността и здравето на потребителите, като се вземат предвид:

а) характеристиките на стоката, включително нейният състав, опаковка, указания за монтаж и поддръжка за ползване и изваждане от употреба, както и други указания или информация, дадени от производителя;

б) представянето на стоката, нейната маркировка, евентуалните инструкции относно употребата ѝ или изваждането ѝ от употреба, както и всяко друго указание или информация, дадена от производителя;

в) влиянието върху други стоки в случай на предвидена съвместна употреба;

г) категориите потребители, например деца, за които използването на стоката представлява сериозен риск.

8. "Опасна стока" е всяка стока, която не е безопасна по смисъла на т. 7.

9. "Дефект" е недостатък, който не осигурява безопасността на стоката или годността ѝ да служи за договореното или обикновеното ѝ предназначение.

10. "Вреда" е причиняването в резултат употреба на стока на:

а) телесна повреда или смърт на физическо лице;

б) увреждане, разрушаване или унищожаване на други вещи, различни от дефектната стока.

11. "Потребителска опаковка" са съдове и всякакви други приспособления или материали, които са годни да изпълняват функцията да съдържат и съхраняват различни стоки, които се предлагат в такава опаковка пряко на потребителите.

12. "Търговски представител" е лице, което е приело да извършва продажба на стоки от името и за сметка на друго лице по силата на договор.

13. "Търговски обект" е всеки обект, в който се извършва търговия, включително търговски кантори, офиси, складове и други, независимо от формата, в която се осъществява търговията.

14. "Документ за извършена продажба" е фактура, фискална касова бележка от електронен касов апарат с фискална памет или електронна система с фискална памет за продажба на течни горива.

15. "Средства за дистанционна комуникация" са стандартно писмо, реклама в пресата, каталог, телефонно обаждане със или без човешка намеса, радио, видеотелефон, видеотест, електронна поща, факс, телевизия.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Разпоредбите на този закон не се прилагат за търговска дейност със стоки и услуги, условията и редът за осъществяването на която са уредени в друг нормативен акт.

§ 3. Обезщетения за вреди по реда на този закон не могат да се търсят за стоки, пуснати на пазара преди влизането му в сила.

§ 4. Този закон влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник" и отменя:

1. Закона за цените (обн., ДВ, бр. 87 от 1995 г.; изм., бр. 64 от 1997 г.);

2. Закона за борба със спекулата (обн., ДВ, бр. 81 от 1990 г.; изм., бр. 62 от 1997 г.);

3. в § 1 т. 1 и 2 и § 2 от допълнителните разпоредби на Закона за образуване на еднолични търговски дружества с държавно имущество (обн., ДВ, бр. 55 от 1991 г.; изм., бр. 38 от 1992 г.).

§ 5. В чл. 6 от Закона за деноминация на лева (ДВ, бр. 20 от 1999 г.) се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите "чл. 4, ал. 1 и 2 от Закона за цените" се заменят с "чл. 8, ал. 1 от Закона за защита на потребителите и за правилата за търговия".

2. В ал. 2 думите "чл. 25 от Закона за цените" се заменят с "чл. 84 от Закона за защита на потребителите и за правилата за търговия".

§ 6. Изпълнението на закона се възлага на Министерския съвет.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за деноминация на лева

(ДВ, бр. 20 от 1999 г., доп., бр. 65 от 1999 г., в сила от 5.07.1999 г.)

.....

§ 4. (1) (Доп. - ДВ, бр. 65 от 1999 г.) С влизането в сила на закона всички числа в стари левове, посочени в законите, влезли в сила преди 5 юли 1999 г., се заменят с намалени 1000 пъти числа в нови левове. Замяната на всички числа в стари левове с намалени 1000 пъти числа в нови левове се прилага и за всички закони, приети преди 5 юли 1999 г., които са влезли или ще влязат в сила след 5 юли 1999 г.

(2) Органите, приели или издали подзаконови нормативни актове, влезли в сила преди 5 юли 1999 г. и в които има числа в левове, да направят произтичащите от този закон изменения в тях така, че измененията да се прилагат от датата на влизането в сила на закона.

.....

§ 7. Законът влиза в сила от 5 юли 1999 г.